

INFORMACJA PRASOWA

Wsparcie Polski w kryzysie energetycznym. Ostatni dzwonek dla KPO

Jeżeli Polska w najbliższych miesiącach nie dogada się w sprawie KPO - będzie za późno na sensowne wydatkowanie pieniędzy dostępnych dla naszego kraju. Do końca czerwca polski rząd może przedstawić Komisji Europejskiej zmiany w planie wydatków dla Krajowego Planu Odbudowy – uzupełniony o inwestycje zwiększające odporność na kryzys energetyczny. Ruszają właśnie konsultacje z KE w tej sprawie. To ostatni dzwonek dla Polski, aby sięgnąć po pożyczki i dotacje w ramach europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz planu REPowerEU. Jak zmienić polski KPO, aby stał się praktyczną odpowiedzią na kryzys energetyczny? O tym piszemy w najnowszym raporcie Forum Energii.

Przez napięte relacje pomiędzy Warszawą a Brukselą, Polska nie zaczęła wykorzystywać dostępnych pieniędzy z KPO, choć potrzeby firm i gospodarstw domowych w związku z kryzysem energetycznym są ogromne. Jest coraz mniej czasu na sensowne działania – inwestycje w ramach KPO powinny zostać zakończone i rozliczone do końca 2026 r., dlatego trzeba szukać projektów relatywnie prostych do wdrożenia i powtarzalnych.

- W KPO trzeba zmienić priorytety finansowania, zrezygnować z niektórych wielkich projektów pisanych przez duże firmy, w dobrej kondycji finansowej, bo w związku z opóźnieniami KPO – nie będzie czasu na ich realizację. Jednak mniejsze firmy i gospodarstwa domowe są w innej sytuacji – walczą z wysokimi kosztami energii, inflacją. Pieniądzy na zamrażanie cen po wyborach nie będzie, a kryzys energetyczny wcale się definitywnie nie skończył. Potrzebujemy relatywnie prostych, szybkich do wdrożenia działań. Przede wszystkim należy wspierać efektywność energetyczną, rozwój OZE. Ogromne wyzwania są po stronie sieci dystrybucyjnych – podkreśla autorka raportu, dr Sonia Buchholtz z Forum Energii.

- Na Krajowy Plan Odbudowy rząd powinien w 2023 r. patrzeć jak na narzędzie, które może zwiększyć naszą odporność na kryzysy energetyczne. Dobrze, że odcinamy paliwa z Rosji – ale jednocześnie uzależniamy się od dostaw z innych, często niepewnych politycznie kierunków. Trzeba postawić na niezależność energetyczną, którą dają poprawa efektywności energetycznej oraz zwiększanie roli OZE – energii produkowanej lokalnie. Polska nie może pozostać jednym krajem, który nie sięgnie po środki z KPO bo zmniejszy to nasze przewagi na tle innych państw UE – zwraca uwagę dr Joanna Pandera, prezeska Forum Energii.

W raporcie pt. „Ostatni dzwonek dla KPO. Wsparcie Polski w kryzysie energetycznym” Forum Energii wskazuje konkretne działania inwestycyjne, które są relatywnie szybkie do wdrożenia, oraz zestaw rekomendacji nieinwestycyjnych, które pomogą wyznaczyć strategiczne kierunki i cele energetycznej transformacji.

Przykłady działań inwestycyjnych

- **Prace przygotowawcze na rzecz rozbudowy i modernizacji sieci niskiego i średniego napięcia**

- rozwój sieci to warunek niezbędny dla upowszechniania OZE, a dzięki temu – uwalniania polskiej gospodarki od importu paliw z Rosji i innych krajów. Konieczne jest wsparcie planowania rozwoju sieci oraz ich modernizacji.

- **Przeprojektowanie programu efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach**

- należy przygotować rozwiązania, które będą służyły redukcji popytu na surowce energetyczne w przemyśle – szczególnie na gaz, o który będzie coraz większa konkurencja w całej gospodarce. Potrzebny jest dobrze zaprojektowany program publiczny wspierający efektywność energetyczną w przemyśle, np. konkursy redukcji zużycia gazu w przedsiębiorstwach czy zmiany w systemie białych certyfikatów.

- **Przekierowanie pieniędzy na podnoszenie kwalifikacji pracowników w zakresie termomodernizacji i instalacji urządzeń grzewczych oraz instalacji OZE**

- transformacja energetyczna nie przebiegnie sprawnie bez odpowiednio wykwalifikowanych pracowników. Już teraz wyraźnie widać brak instalatorów oraz ekspertów od efektywności energetycznej. Państwo powinno wspierać programy podnoszące kwalifikacje pracowników.

- **Zwiększanie puli środków na poprawę efektywności energetycznej budynków i wymiany źródeł ogrzewania**

- potencjał poprawy energetycznych właściwości budynków w Polsce jest ogromny. Przyczyni się to do oszczędności w budżetach gospodarstw domowych i firm oraz do zmniejszenia importu węgla czy gazu na cele grzewcze. Dodatkowo warto pamiętać, że producentami wielu materiałów przydatnych w termomodernizacji są polskie przedsiębiorstwa. Zwiększenie skali poprawy efektywności energetycznej np. poprzez ulgi podatkowe – wzmocniłoby rolę krajowych podmiotów (tzw. *Local content*) w realizacji KPO.

Oprócz działań inwestycyjnych, w swoim raporcie Forum Energii formułuje także **11 rekomendacji nieinwestycyjnych**, których realizacja nie wymaga wydatkowania dodatkowych środków finansowych – za to mogą one zwiększyć odporność Polski na kryzysy energetyczne. To strategiczne wybory, które zdefiniują przyszłe kierunki rozwoju polskiej gospodarki i transformacji energetycznej. Wśród rekomendacji są m. in. propozycje zmian służących i optymalizacji działania kluczowych instytucji odpowiedzialnych za transformację, takich jak Urząd Regulacji Energetyki, a także rozwiązania prawne, które pozwolą przyspieszyć rozwój OZE w Polsce (np. linie bezpośrednie dla przemysłowych odbiorców zielonej energii czy wsparcie energetyki obywatelskiej).

Kontakt dla mediów

Aleksandra Dziadykiewicz, aleksandra.dziadykiewicz@forum-energii.eu

Ostatni dzwonek dla KPO. Wsparcie Polski w kryzysie energetycznym

Autorka: dr Sonia Buchholtz – Forum Energii

Współpraca: zespół Forum Energii, Julia Wiśniewska

Data publikacji: 3 kwietnia 2023

Wszystkie analizy i publikacje Forum Energii są nieodpłatnie udostępniane i mogą być powielane pod warunkiem wskazania źródła i autorów.